

נועם השבת

370
אב תשפ"ב

שבת מברכין -

הפטרה: "ותאמרו ציון" [ישעיה מס']

פרשת עקב

24

סדר היום...

חידוש בפרשה

"והיה עקב תשמעון... ושמרתם ועשיתם" [ג-כד]

פירש רבינו ה"בן איש חי" זצ"ל: בנוהג שבעולם, מתחילים ללמוד מסכת בחשק ובהתלהבות ובהמשך הזמן היא מתקררת. סעודת ליל השבת מפוארת ושזורה זמירות נלהבות, לא כן התחושה בשלהי היום הקדוש. ההתעלות מתפוגגת עם צאת שבת המלכה... אבל אצל תלמידי החכמים הדגולים נשמרת ההתלהבות, נשמרים המרץ והחיות והם סגולה לשמירה מדוקדקת על כל תג וסייג בלא רפיון.

וזהו: "והיה עקב תשמעון", אין "והיה" אלא לשון שמחה. אם אותה שמחה תלווה אותנו גם ב"עקב", לקראת סיום - או אז מובטחים לנו לשמור ולעשות כראוי! **עבד אלוף ומזוכק! קץ להנהגה וביאה!**

זמני שבת:
כניסת שבת 18:52
צאת שבת 19:57
ר"ת 20:35
הזמנים לפי אופק נתיבות

גם אתה יכול להיות מוכה הרבים!!! באפשרותך לקבל את העלון במייל מדי שבוע ולהדפיס כמה עותקים שתצרכה ולהפיץ לחבריך ולזכות גם אותם בד"ת לשולחן שבת: Sh606marom@gmail.com

קק"ל - קרן קיימת לעולם הבא...

"והיה עקב תשמעון... ושמר ה' אלוקיך לך את הברית ואת החסד אשר נשבע לך" [י, יב] **בפסוקים אלו** אנו מוצאים הבטחה לשמירת הברית והחסד שנשבע הקב"ה לאבותינו כאשר נשמור את משפטי ה'. נשאלת השאלה: מדוע לא יעמדו לנו הזכויות שנצבור בעצמנו וזקוקים אנו לזכות אבות נוספת?

המגיד מדובנא מבאר את הדברים כהרגלו, באמצעות משל:

אדם אחד שלח את בנו לחברו על מנת שיגדל אותו כבן ושלשל לידיו סכום הגון של מזומנים לצורך גידולו וחינוכו. החבר ביצע באמונה את המוטל עליו וכאשר גדל הבן הכניס אותו לעסקיו ודאג שירויח סכום יפה למחייתו מדי חודש.

באחד הימים גילה הבן כי אביו הותיר עבורו סכום כסף נכבד. הוא מיהר להגיע למיטיבו והודיע לו כי אין טעם שימשיך לעבוד, מאחר והוא כלל אינו זקוק לכסף שכן הון רב צרור עבורו.

יקירי, אמר לו החבר, "לא כדאי לך לנהוג באופן כה בלתי חכם, המשיך לעבוד וקבל את המשכורת הבסיסית שישנה כאן, המספיקה למחייתך ואת סכום הכסף שהוא שמור לך למקרה הצורך. אם תזדקק לו אי פעם - תמיד יעמוד לרשותך".

אבותינו הקדושים - **מסיים המגיד מדובנא** - הותירו בידינו זכות אבות, אולם הננו מזהירים פן נכלה ונבזבז אותה לריק, לפיכך מבטיח הקב"ה שאם נקיים את מצוותיו הוא ישמור עבורנו את זכות האבות לזמן שבו נהיה זקוקים לה, כשזכויותינו לא תספקנה עבורנו.

אם אתם **"תשמעון את המשפטים האלה ושמרתם ועשיתם אותם"**, הרי שלא תצטרכו להשתמש בהבטחת הקב"ה ולכן **"ושמר ה' אלוקיך לך את הברית ואת החסד"** - הבטחתו תהא שמורה לדורות הבאים.

הצלחה עם ישראל: גם אני! "מקבל על עצמי שלא לדבר כלל!!! בשעת התפילה וקריאת התורה"

העלון מוקדש לעילוי נשמת מורי ורבי הצדיק **רבי דוד ברונו זצ"ל ב"ר עמוס שליט"א** תהא נשמתו צרורה בצרור החיים, אמון

19 אולט צרפתן טישט צעט אטאקאן 19

רבי בנימין אהרן סלניק מפודהיץ זצ"ל
[כ"ד מנחם אב שע"ט]
מגדולי רבני פולין, תלמידים של המהרש"ל והרמ"א, המהרש"ל השני ורבי אליעזר אשכנזי, ומראשי "ועד ארבע ארצות".

מוצא משפחתו מהעיר סלניקי ומכאן שמם סלניק, ואבותיו היו מצאצאי השר רבי יצחק אברבנאל. כיהן כרבה של פודהיץ במשך כארבעים שנה ושאלות הלכתיות הופנו אליו מגדולי דורו ומכל תפוצות ישראל. **מבין ספריו, התפרסם בייחוד ספר השו"ת "משאת בנימין"** ובו ק"ב תשובות בהלכה. בנוסף חיבר "סדר מצוות הנשים", אותו כתב בשפת האידיש העתיקה שהיתה נהוגה בימים ההם ואף הנשים היו בקיאות בה. הספר זכה לתפוצה רבה ועוד בחיי המחבר יצא בשלוש מהדורות ואף תורגם לאיטלקית בידי רבי יעקב הילפרין בעל שו"ת "נחלת יעקב".

בערוב ימיו כהו עיניו והוא כותב באחת מתשובותיו: ואני כהיום הזה כבר עלתה על ליבי שלא לעסוק עוד בעסק גיטין וקידושין, כי זקנתי מהיות לאיש וכבר חשכו הראות בארבות עד שנמנע יכולת לעיין בספרים. אולם למרות זאת, המשיך לשגר תשובות בהלכה גם ללא מאור עיניים וגרס בתורה בעל פה. כתוצאה ממצבו, התעורר בליבו ספק אם מותר לסומא לעלות לתורה, ומרוב אהבתו לתורה התעמק בעניין וחיבר תשובה מיוחדת בהלכה זו, עד שברר וליבן את הצדדים.

הוא מזכיר גם שבצעירותו היה ברוסיה ושם היו מצויים עמי הארץ שלא היו יכולים לקרוא אפילו אות אחת, אולם היו קוראים אותם לעלות לתורה, "וכל רבותי היו רואין ולא מיחו".

נא להחפטים

[מאמר החכם]
"האדם עשה את הטכנולוגיה להכרחית, והיא עשתה אותו למיותר..."

"גן עדן בין כך ובין כך לא יהיה לוי", עלול האדם למצוא את עצמו טוען, "כל הסיכויים הם שאגיע לגיהנום לפחות אלך ללוונה פארק... בין כה וכה מלוכלך אצלי, אני יכול ללכלך עוד..."

מחשבה זו אינה נכונה בעליל והיא מובילה את האדם אל עברי פי פחת. מי שרוצה להציל מכך את נפשו צריך לחשוב מחשבת צניעות בתכלית:

"אדרבה", עליו להרהר, "אני שווה הרבה, הנחתי תפילין הבוקר, התפללתי במנין, למדתי קצת... אמנם אני עדיין רחוק מאד מהמקום שבו אני צריך להיות אבל אני כן שווה משהו. אני רק צריך להתקדם קצת, ה' אוהב אותי ורוצה בי", רק מחשבות מעין אלו יעלו אותו על דרך המלך.

שנת לימוד תורה בשנת שווה x 1,000 !!!

לעילוי נשמת: ר' דוד ב"ר עמוס זצ"ל, מייסד ב"ר דיאמנט, ר' ישראל ב"ר שלמה יוסף הלוי שיניר, יוסף בן רוזה, דיאמנט דינה בת רחל, דינה ברוך בן אסתר, שמחה בת הניט מרגלית, שושנה בת אסתר, יהודית בת לינה, יוסף בן איטה, שמשון בן סוליקה, ר' רב בן יהודית, דוד בן יחזקאל, רות שני בת נעמי, לאה בת אסתר באן, אברהם אריז בן שלמה, סימה בת יוכבד, אליהו שיר בן חנה מנגבית, עמם שאר מנחם ישראל, אהרן ליפשיץ, ר' צבאליאל בן מיל, שבת רות בת נחום חנה, מנחם בן אסתר, משה"א אהרן לייטנר, יוני בת ציון בת חנה מלכה, תקוה בת עליזה, מרים בת איהלה לוחמי; ששה בן שמחה, אברהם בן פאני, יצחק בן פאני, מאיר בן חיה ומצלחת; לאה בת אהרן, שלמה בת רחל, שילה בת לאה, שילה בת לאה, מליאי בן לאה, ישראל בן צפורה ובי"ב, רחל בת אסתר ובי"ב, אורה בת לאה ובי"ב.

ולהצלחת כל המפצים והתורמים היקרים ובני משפחותיהם ברו"ג!
@ לקבלת הגיליון במייל: Sh606marom@gmail.com

ים המלח...

קו החוף המקיף את ים המלח הוא שטח היבשה הנמוך ביותר בעולם. ב-60 השנה האחרונות צומצמו בקביעות מקורות המים המזינים את ים המלח.

ומפלס המים יורד בהתמדה בקצב של 1.20 מטר לשנה, כך שהמקום הנמוך בעולם הולך ומנמין ושובר בכל שנה את השיא מחדש ומתקדם בקצב מהיר יותר ויותר לקרקעיתו של ים המלח, הנמצאת בעומק 745 מטר מתחת לפני הים. הירידה במפלס המים ניכרת במיוחד בחלק הצפוני והמערבי, שבו נסוגו המים למרחק של יותר מ-300 מטר מקו החוף המקורי.

נסיגת קו החוף גרמה ליצירת בולענים, התמוטטות תשתיות כגון כבישים וגשרים, קשיים בנגישות לחופי הים, סגירת חופי רחצה ופגיעה חמורה בחי ובצומח של שמורות הטבע. המשנה אומרת: "המוצא כלים ועליהם צורת חמה, צורת לבנה אצורת דרקון - יוליכם לים המלח".

ים המלח נמצא באזור מדברי חם וצחיח, אין בו דגים ובעלי חיים ימיים ובימי קדם שום אדם לא היה מסוגל לצלול ולחפש בו פנינים או מטמונים ולכן הוא נחשב כמקום אידיאלי לאבד בו ע"ז ושאר מיני איסורים.

אוצר הפלאות

רוצה בנים תלמידי חכמים...?

"והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה..."

ואהבך וברכך והרבה וברך פרי בטןך" [ז-יב,ג]

ה"תפוחי חיים" פרש פסוק זה על דרך הדרש:

לפעמים אין לאדם יכולת ללמוד. הגמרא מספרת על רבי זירא שחש בראשו ומרוב ייסוריו לא יכול היה ללמוד. הלך וישב על פתח בית המדרש כדי שכאשר יצאו התלמידים יקום לפניו - שאם ללמוד אינו יכול לפחות יזכה לקיים מצוות כיבוד תלמידי חכמים. מצווה זו נעשתה ב"עקב" - על ידי הליכת הרגליים.

אדם שמבד תלמידי חכמים זוכה לבנים תלמידי חכמים, כמו שכתוב: "מאן דרחים רבנן הוו ליה בנין רבנן".

זהו שרמזו כאן בפסוק: "והיה עקב תשמעון" - בזכות הליכת הרגליים תזכה לשכר טוב של "וברך פרי בטןך" - בנים לומדי תורה.

לאהוב את הגר...

רבי חיים מאיר הגר מוויז'ניץ בעל "אמרי חיים", נפגש פעם עם רבי ישראל אלטר מגור בעל "בית ישראל".

פנה הרבי מוויז'ניץ לרעהו ואמר לו: "הרבי מגור, אוהב אני אתכם אהבה יתרה יש לי על כך ראייה מפסוק מפורש מן התורה. שהרי נאמר בפרשת עקב: 'ואהבתם את הגר'. ויש כאן לשון נופל על לשון, הגר, הרבי מגור [השם 'גור' נהגה כמו 'גר']..."

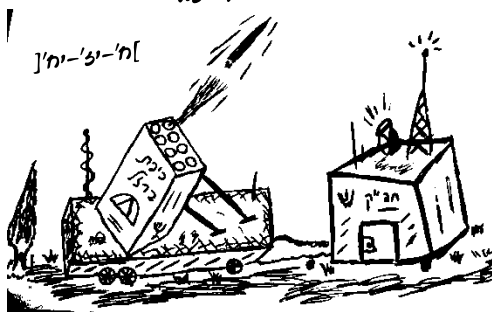
חיך ה"בית ישראל" והשיב מיד: "ואף אני אוהב אתכם כמים הפנים לפנים ואף לי יש ראייה מאותו פסוק: 'ואהבתם את הגר', אל תקרי הגר מלרע אלא הגר מלעיל, כשם משפחתו של מר..."

חפש ברשי
בהקשר למה מזכיר רש"י 'גיהוץ בגדים' ???

ציור בפרשה...

"ואמרת בצדק כחיו ואצק ימי עשה לי את החיים הזה: אכרת את ה' אלוקיך כי הוא הנותן לך כח לעשות חיים למען הקים את גריתו אשר עשית" [מג-יג, יח]

"ושמרתם ועשיתם כי הוא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים." ומפרש רש"י: 'בזאת תחשבו חכמים ונבונים לעיני העמים'.

זכינו ותורת אמת נטע הקב"ה בתוכנו, תורה אשר הינה חכמה אלוקית אשר אין כל דבר בעולם שידמה וישווה לה, לפיכך אין כל מקום לריגשי נחיתות על כך שאיננו בקיאים בחכמות זרות שהן נחלתן של אומות העולם.

בהקשר לכך סיפור רבי יוסף חיים זוננפלד את הסיפור הבא:

התהלך לו יהודי בוינה ונהנה מן המראות הנפלאים שניגלו לעיניו והנה מזדקר מול עיניו שלט גדול ובו הכרזה כלשהי. התמלא היהודי סקרנות וחפץ להבין את פשר הכתוב, אולם מאחר שלא ידע את שפת המדינה - לא הצליח לפענח את השלט.

לפתע הבחין באחד מתושבי העיר, בנקאי עשיר ומפורסם. הוא מיהר לגשת אליו וביקש שיקרא לפניו את השלט. "מה?" - בז העשיר לבורותו - "הנך מסתובב בוינה מבלי לדעת את שפת המדינה? איך יתכן הדבר?". נענה אותו יהודי ואמר לו: "הרשה לי, במטותא ממך, לשאול אותך כמה שאלות ולאחר מכן אשיב לך על תמיהתך".

הניד העשיר בראשו והתייר היהודי שאל: "האם את הבגדים שהנך לובש תפרת בעצמך?"

"לא, אינני יודע לתפור כלל וכלל..."

"אם כן, כיצד הנך לובש בגדים?"

"מה הבעיה? אני הולך לחייט והוא תופר לי..."

"ואין התפירה כרוכה בתשלום?"

"בודאי שהיא עולה..."

"האם לא זול יותר לתפור לבד?"

"זול יותר, אבל כבר אמרתי שאינני יודע..."

"אולי כדאי שתלמד לתפור?"

"הוי", צחקק העשיר, "הלא אני בקנאי גדול, מה שאני מצליח להרויח בשעה אחת, החייט איננו מרויח בשנה שלמה. משתלם לי יותר לעסוק במקצועי ואת הבגדים להזמין אצל חייט תמורת תשלום".

השתתק היהודי לרגע אחד ואחר המשיך להקשות: "וכי אתה יודע לבשל ולאפות?"

"לא". "אם כן, מה אתה אוכל?"

"מה זאת אומרת? אני הולך לחנות וקונה שם את כל הדרוש למחייתי..."

"זוהי הוצאה נכבדה כמדומני, זול יותר להכין בבית".

"ודאי שתוצרת בית זולה יותר - אבל כפי שאמרתי, אני הנני בנקאי ובכל שעה של עבודה אני מרויח הרבה מאד כסף, כך שמשתלם לי להמשיך לקנות תוצרת מוכנה בחנות".

"כעת" - אמר התייר - "אשיב לך על שאלתך: דע לך שעוסק אני בחיי בדבר החשוב ביותר בעולם, חשוב אף יותר ממקצוע הבנקאות היוקרתית... עוסק אני יומם ולילה בלימוד התורה הקדושה, אשר היא, 'חכמתם ובינתכם לעיני העמים'".

"ואם תשאל - איך אני מסתדר בהתנהלות היומית שלי? אענה לך, שכשם שאתה אינך בוש להיעזר באחרים גם אם הדבר כרוך בתשלום, כך אני נעזר באנשים אחרים גם אם הדבר כרוך בתשלום".

"ואם תוסיף להקשות - כיצד אסתדר ומה אעשה אם אקלע פעם לוינה ולא אדע לקרוא, אומר לך שתמיד יעבור במקום איזשהו בנקאי שיתנדב להקריא לפני את הכתוב..."

חייב אדם להשלים פרשיותיו עם הציבור שניים מקרא ואחד תרגום!